

Назарій Гордовський

студент I курсу спеціальності 208 «Агроінженерія»

Науковий керівник: **І.В. Семенишина**,

канд. фіз-мат. наук, доцент кафедри

математичних дисциплін, інформатики і моделювання,

Подільський державний аграрно-технічний університет,

м. Кам'янець-Подільський

ЗАСТОСУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДРУЧНИКА В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Освіта є важливою, невід'ємною сферою соціального життя. Саме освіта формує інтелектуальну, духовну, культурну, спроможну до дій особистість, необхідну сучасному суспільству. Завдання, яке стоїть перед викладачами покращити якість освіти майбутніх фахівців шляхом урізноманітнення форм і методів навчання. Слід зауважити, що електронний підручник не покликаний замінити друкований підручник, а спроможний полегшити процес опрацювання теоретичного матеріалу та виконання практичних завдань, оскільки використовується паралельно з традиційним підручником.

В наш час до електронних підручників пред'являються наступні вимоги: структурність; зручність в обігу; наочність викладеного матеріалу. Електронний підручник повинен містити систематизований матеріал по відповідності науково-практичній області знань, забезпечувати творче та активне оволодіння здобувачами освіти знаннями, уміннями та навичками в цій області. Електронний підручник повинен відрізнятися високим рівнем виконання та художнього оформлення, повнотою інформації, якістю технічного виконання, наочністю, логічністю та послідовністю викладу. Це таке навчальне видання, що містить систематизований виклад навчальної дисципліни або її частини, що відповідає державному стандарту та навчальній програмі.

Серед основних вимог до створення електронних підручників для освітнього процесу: науковості, доступності, проблемності, велика увага приділяється

наочності навчання. Наочність навчання при використанні комп'ютерних програм має деякі переваги перед навчанням з використанням традиційних підручників. Електронний підручник може бути виконаний у двох варіантах: для відкритого доступу через глобальну мережу internet; для використання в процесі аудиторного навчання (для локальної мережі).

При роботі з електронним підручником можна виділити три основних режими: навчання без перевірки; навчання з перевіркою, при якому наприкінці кожної теми, глави студентам пропонується відповісти на кілька питань, що дозволяють визначити ступінь засвоєння матеріалу; тестовий контроль, призначений для підсумкового контролю знань студентів із встановленням оцінки [1].

Тестовий електронний підручник. Це найпростіша форма електронного підручника. Основну складність становить підбір і формулювання питань, а також інтерпретація відповідей на питання. Тест дозволяє одержати об'єктивну картину знань, умінь і навичок, якими володіє студент у певній предметній області.

Енциклопедія. Це базова форма електронного підручника. Інформація, яка сконцентрована в електронному підручнику, повинна бути повною і навіть надлишковою стосовно стандартів освіти.

Задачник. Задачник в електронному підручнику здійснює функцію навчання. Здобувач одержує навчальну інформацію, що необхідна для вирішення конкретного завдання.

Креативне середовище. Сучасні електронні підручники повинні забезпечувати творчу роботу здобувача вищої освіти. Саме творча робота сприяє формуванню та закріпленню комплексу навичок і вмінь. Креативне середовище дозволяє організувати колективну роботу здобувачів над проектом.

Авторське середовище. Електронний підручник повинен бути адаптованим до навчального процесу. Тобто дозволяти враховувати особливості конкретного навчального закладу, конкретної спеціальності [1].

Таким чином, електронний підручник повинен, зберігаючи всі можливості звичайних підручників, мати принципово нові у порівнянні з ними, якості, що забезпечують високий рівень наочності, ілюстративності і високу інтерактивність,

забезпечувати нові форми структурованого подання більших обсягів інформації і знань. Метою створення електронних підручників є підготовка підростаючого покоління до життя в інформатизованому суспільстві та підвищення ефективності навчання шляхом впровадження засобів інформатизації. Електронні підручники повинні задовольняти навчально-методичні вимоги, які базуються на вимогах до традиційних підручників, що визначені Міністерством освіти і науки України, але мають свої особливості.

Л.І. Гризун звертає увагу на основні дидактичні функції електронних підручників та особливості їх реалізації [4]:

а) інформаційна: забезпечення розширеного і поглибленого опанування предметної галузі за рахунок легкого та швидкого доступу до потрібних фрагментів інформації;

б) самоосвіти: формування бажання та вміння самостійно отримувати знання, будувати власну тактику навчання; стимулювання навчально-пізнавальної активності;

в) розвивально-виховна: стимулювання бажання поглибити знання, покращити результати навчання;

г) закріплення: створення умов для усвідомлення та глибокого засвоєння матеріалу; створення умов для якісного опрацювання матеріалу;

д) трансформаційна, розвивально-виховна: формування навичок самоосвіти; орієнтація на розвиток логічного, аналітичного, конструктивного мислення; стимуляція розумової діяльності; формування творчих навичок здобувача.

Електронний підручник це чудова нагода для того, щоб урізноманітнити та удосконалити навчальний процес. Таким чином, впроваджуючи електронні підручники в навчальний процес, слід звернути увагу на їх призначення. Головна вимога електронних засобів навчання бути інформованими, спрямованими на розвиток дослідницьких, аналітичних і комунікативних здібностей студентів.

Список використаних джерел

1. Вембер В.П. Навчально-методичні вимоги до електронного підручника. *Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання*: зб. наук. праць Науковий часопис НПУ імені М.П.

Драгоманова. Серія №2. Ред. рада. – Київ : Київ : НПУ імені М.П. Драгоманова. 2006. №4 (11). С.50-56.

2. Семенишина І.В., Козак О.В. Впровадження електронного підручника як ефективного засобу підвищення якості освіти. *Професійно-прикладні дидактики*. Міжнародний науковий журнал. Кам'янець-Подільський : 2017. Вип. 3. С. 229-238.

3. Вембер В.П. Роль та місце електронного підручника в навчально-методичному комплекті з навчального предмету для загальноосвітньої школи. *Актуальні проблеми психології*: зб. наук. праць інст. психології імені Г.С. Костюка АПН України за ред. Максименка С.Д. Т. VIII, Вип. 6. Київ, 2009. С. 43-51.

4. Гризун Л.Е. Дидактичні основи створення сучасного комп'ютерного підручника: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук: 13.00.09. Харків, 2002. 20 с.

5. Громик А.П. Використання інформаційних технологій у навчанні математичних дисциплін майбутніх фахівців. *Аграрна наука та освіта Поділля*: збірник наукових праць міжнар. наук.-практ. конф. Ч.2. (14-16 березня 2017 р., м. Кам'янець- Подільський). Тернопіль : Крок, 2017. С. 336-338.